

Gönderme Tarihi: 13.03.2019

Kabul Tarihi: 24.07.2019

*Bu bir araştırma makalesidir

Açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine bir değerlendirme*

Doç. Dr. Ertuğ CAN^a<https://orcid.org/0000-0002-0885-9042>^a Kırklareli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Kırklareli/Türkiye

Özet

Türkiye'de, özellikle son on yılda açık ve uzaktan eğitim alanında önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Özellikle, yükseköğretime erişim ve katılımda açık ve uzaktan eğitim sistemi önem kazanmaktadır. 2019 verilerine göre, yükseköğretime kayıtlı öğrencilerin çoğunluğu açık ve uzaktan eğitim öğrencisidir. Açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet durumlarının araştırılması büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine genel bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada, güncel istatistiksel verilerden ve online kaynaklardan yararlanılmıştır. Araştırmada, 2013-2019 dönemine ilişkin açık ve uzaktan yükseköğretim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitime kayıt yaptıran öğrenci sayısında sürekli bir artış olmaktadır. Ancak, açık ve uzaktan eğitim sisteminden mezun olan öğrenci sayısı oldukça düşüktür. Araştırma bulgularına göre, açık öğretim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme ve değerlendirme sistemi ile öğrenci seçme ve yerleştirme kriterlerinin incelenmesi, geliştirilmesi, mezuniyeti etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve mezun sayısının artırılmasına yönelik çabalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Açıköğretim, uzaktan eğitim, açık ve uzaktan eğitim, mezun, yükseköğretim.

Abstract

In Turkey, especially in the last decade are experienced significant improvements in the field of open and distance education. In particular, the open and distance education system is gaining importance in access to and participation in higher education. According to 2019 data, the majority of students enrolled in higher education are open and distance education students. It is of great importance to investigate the graduation status of the students studying in open and distance education system. The purpose of this research is to make a general assessment on open and distance higher education graduates. In the research, document analysis was used from qualitative research methods. In the study, it was utilized to-date statistical data and online sources. In this study, numerical data were examined of students who graduated from open and distance higher education programs for 2013-2019 period. According to the research findings, there is a continuous increase in the number of students enrolled in open and distance education. However, the number is quite low of students graduated from open and distance education system. According to the research findings, there is a need for efforts to increase the number of graduates and to determine the factors that affect graduation and to evaluate the learning-teaching processes, measurement and evaluation system, student selection and placement criteria of the students studying in the open education system.

Keywords: Open education, distance education, open and distance education, graduate, higher education.

Giriş

Uzaktan eğitim, bilgi ve becerilerin kazanılmasını sağlayan, işbölümü uygulamalarını rasyonelleştirerek kaliteli öğretim materyallerini sağlamak amacıyla teknik yöntemlerin kullanıldığı ve öğretim materyallerinin farklı mekânlarda bulunan çok sayıda öğrenciye sunulduğu bir yöntemdir (Peters, 1973). Uzaktan eğitim, planlama, rehberlik ve öğretim boyutu bulunan, öğrenci ve öğretmenlerin ders yapılan ortamda bulunma zorunluluğu olmayan ve öğrencinin öğretmen denetiminde olmadığı bir yöntemdir (Holmberg, 1995). Uzaktan eğitim, öğreten ve öğrenen arasında basılı, elektronik, mekanik ve farklı araçlarla iletişimi kolaylaştıran, öğretme davranışlarının öğrenme davranışlarından ayrı olarak gerçekleştirildiği öğretim yöntemleridir (Moore, 1973). Moore ve Kearsley'a (2011) göre ise, uzaktan eğitim, öğrenen ve öğreticinin farklı mekânlarda olduğu, özel öğretim tasarımı ve teknolojilerini gerektiren, planlanmış açık erişimli öğrenmedir. UNESCO'ya (2002) göre ise, açık ve uzaktan öğrenme, eğitim ve yetiştirme olanaklarına erişimi kolaylaştıran, öğrenenleri zaman ve mekân sınırlılıklarından kurtararak bireylere esnek öğrenme olanakları sunan yaklaşımlardır. Aydın'a (2011) göre açık ve uzaktan öğrenme, öğrenenlerin birbirlerinden ve öğrenme kaynaklarından zaman ve/veya mekân bağlamında uzakta olduğu, birbirleriyle ve öğrenme kaynaklarıyla etkileşimlerinin uzaktan iletişim sistemlerine dayalı olarak gerçekleştirildiği öğrenme sürecidir. Son yıllarda en çok kabul gören tanıma (Simonson, Smaldino, Albright & Zvacek, 2006) göre, açık ve uzaktan öğrenme, öğrenenlerin, öğretenlerin ve kaynakların etkileşimli uzaktan eğitim teknolojileri ile ilişki kurdukları, öğrenenlerin birbirlerinden ayrı oldukları, kurum tabanlı formal bir eğitimidir.

Görüldüğü gibi, uzaktan eğitim, yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlandığı ve yürütüldüğü, öğrenci ile öğretim elemanı ve öğrencilerin kendi aralarında karşılıklı etkileşimine dayalı olarak derslerin bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eşzamanlı biçimde verildiği öğretim olarak tanımlanmaktadır. Açık öğretim ise geniş kitlelere internet destekli, nispeten düşük maliyetli yaygın eğitim imkânı sunan uygulamalar için kullanılmaktadır. Uzaktan eğitimde öğrenme ortamları olarak genellikle, e-öğrenme ortamları (e-kitap, e-seminer, e-sesli kitap v.b) kullanılmaktadır. Açık öğretimde ise öğretim ortamları olarak basılı materyaller, televizyon programları, yüz yüze akademik danışmanlık hizmetleri ve internet teknolojilerinin gelişmesiyle mobil teknolojiler ile sosyal medya da yoğun olarak kullanılabilir. Gökmen, Duman ve Horzum'a (2016) göre, günümüz uzaktan eğitim sisteminde bireylerin bağımsız çalışmaları, öğrenme sürecinin yürütülmesinde özerk olmaları, paydaşlar ve içerikle etkileşimde bulunmaları ve topluluk

ortamında işbirliği içinde çalışmaları önem kazanmaktadır. Ancak, Boz Yüksekdağ'a (2016) göre, açık ve uzaktan öğrenme ortamları öğrenenlerin etkin katılımına ve öğrenme sorumluluklarını almalarına olanak sağlamalıdır. Böylece, açık ve uzaktan eğitimde öğrenci başarısına olumlu katkı sağlanabilir ve nitelikli mezunlar verilmesi sağlanmış olur.

Literatür incelemelerine göre (Gür ve Diğ, 2018, s.62), Türkiye'de yükseköğretimdeki okullaşma oranının yaklaşık olarak yarısını açık ve uzaktan eğitim sistemi oluşturmaktadır. Ancak, örgün eğitim kurumları ile karşılaştırıldığında mezun oranının açık ve uzaktan eğitim kurumlarında oldukça düşük düzeyde olduğu (YÖK, 2014-2018) görülmektedir. Bu durum, açık ve uzaktan öğrenim gören öğrencilerin mezuniyetini etkileyen öğrenme ortamları, ölçme ve değerlendirme sistemi, ders materyalleri, yasal ve pedagojik düzenlemeler ile öğrenci özellikleri gibi değişik faktörlerin incelenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Türkiye'de yükseköğretime olan talebin yaklaşık %50'sini karşılayan açık öğretim uygulamaları Anadolu Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi olmak üzere üç devlet üniversitesinde önlisans ve lisans düzeyinde sürdürülmektedir. Türkiye'de açık öğretim sisteminin öncüsü olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminde 2019 yılı Mart ayı verilerine göre, İktisat Fakültesinde 553.946, İşletme Fakültesinde 606.200, Açıköğretim Fakültesinde ise 1.304.266 olmak üzere toplam 2.464.412 öğrenci kayıtlıdır (Anadolu Üniversitesi, 2019). Atatürk Üniversitesi Açık öğretim sisteminde 2018 yılı Aralık ayı verilerine göre, 2018-2019 öğretim yılında 329.703 öğrenci, uzaktan eğitim sisteminde ise 5.268 öğrenci öğrenim görmektedir (Atatürk Üniversitesi, 2019). İstanbul Üniversitesi açık ve uzaktan eğitim fakültesinde 2018-2019 öğretim yılında 189.961 öğrenci öğrenim görmektedir. Uzaktan eğitim sisteminde ise 15.555 öğrenci öğrenim görmektedir (İstanbul Üniversitesi, 2019).

Türkiye'deki uzaktan eğitim uygulamaları ise 100'den fazla üniversitede önlisans, lisans ve lisansüstü düzeydeki programlarla gerçekleştirilmektedir. 2017 yılı verilerine göre, uzaktan eğitim programlarında önlisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde toplam 91.880 öğrenci öğrenim görmektedir (YÖK, 2017). Araştırma bulgularına göre, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde yer alan programlardan şimdiye kadar, 1982-2017 arasında, 2.824.363 kişi mezun olmuştur (Anadolu Üniversitesi, 2017).

Açık ve uzaktan eğitimdeki bu sayısal büyüklüğe rağmen, mezun olan öğrenci sayısının düşük olması, açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrenci mezuniyetini etkileyen faktörlerin belirlenmesi, açık ve uzaktan eğitimde kalitenin sağlanması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bazı araştırma bulguları (Cabı ve Ersoy, 2017) Türkiye'de uzaktan eğitim uygulamalarının sayısal ve niteliksel açıdan incelenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu araştırmanın amacı, açık ve uzaktan yükseköğretime kayıtlı öğrenci sayısı ile mezun öğrenci sayısı arasındaki ilişkiyi esas alarak, açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine genel bir değerlendirme yapmaktır.

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modelinde tasarlanarak yürütülmüştür. Akar'a (2016) göre, araştırma alanı ne olursa olsun, durum çalışması yürütme ihtiyacı, toplumsal bir olayı anlama arzusundan kaynaklanmaktadır. Durum çalışması, araştırmacılara, ilgili kişilere, karar vericilere veya kurumlara, bir durumla ilgili olarak ayrıntılı bilgi edinmede, kullanılan araştırma yaklaşımlarından birisidir. Creswell'in (2015) de belirttiği gibi, durum çalışması modeli gerçek yaşam olaylarının bütünsel ve anlamlı özelliklerinin araştırılarak ortaya çıkarılmasına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada, "açık ve uzaktan eğitimde kayıtlı öğrenci ve mezun sayıları", "durum" olarak kabul edilmiş ve araştırma bir durum çalışması olarak tasarlanmıştır.

Araştırma aynı zamanda bir derleme çalışması olup, doküman incelemesi yapılmış, literatür tarama yöntemi kapsamında bu alanda yapılan en güncel istatistiksel verilerden ve online kaynaklardan yararlanılmıştır. Literatür taramasının temel amacı, okuyucuyu konu hakkındaki kuramsal tartışmalar, uygulamalar ve araştırma bulgularından haberdar ederek var olan çalışmaların aydınlatıldığı ve eksik bıraktığı yönleri ortaya koymaktır. Literatür tarama yöntemi kullanılarak alandaki güncel tartışmaların belirlenmesi, elde edilen sonuçların karşılaştırılması, analiz edilmesi, toplu değerlendirmelerin yapılması hedeflenmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre, durum çalışması ve doküman analizi nitel araştırmalarda kullanılan önemli tekniklerden biridir.

Araştırma kapsamında, 2013-2019 yıllarını kapsayan dönemde açık ve uzaktan yükseköğretim programlarına kayıtlı bulunan ve aynı dönemde mezun olan öğrencilere ilişkin güncel sayısal veriler incelenmiştir. Kayıtlı öğrenci sayıları ile mezun öğrenci sayıları arasındaki ilişkiye bağlı genel bir değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada bu alanda yapılan araştırma raporları, YÖK istatistikleri, açık ve uzaktan eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının istatistiksel verileri incelenmiş ve bilimsel araştırma bulgularından yararlanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada açık ve uzaktan eğitim programlarında 2013-2018 yılları arasında öğrenim gören öğrenci ve mezunlara ilişkin sayısal veriler incelenerek karşılaştırılmış ve sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anadolu Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi'nde açık ve uzaktan eğitim programlarında 2017 yılında öğrenim gören önlisans ve lisans öğrencilerine ilişkin sayısal veriler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1			
<i>Açık öğretim Programlarında Öğrenim Düzeylerine Göre Öğrenci Sayıları(2017)</i>			
Üniversite/Fakülte	Önlisans	Lisans	Toplam
Anadolu Üniv.Açıköğretim Fak.	1.375.837	299.227	1.675.064
Anadolu Üniv. İşletme Fakültesi	-----	760.182	760.182
Anadolu Üniv. İktisat Fakültesi	-----	735.376	735.376
Atatürk Üniv. Açık öğretim Fakültesi	209.982	54.959	264.941
İstanbul Üniversitesi AUZEF	50.805	99.848	150.653
Toplam	1.636.624	1.949.592	3.586.216

Kaynak: YÖK(2018), Gür ve Diğ. (2018)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde, 2017 yılında açık öğretim programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısının 3.586.216 olduğu ve lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısının daha yüksek olduğu görülmektedir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde toplam 1.375.837 öğrencinin öğrenim gördüğü ve bu sayının diğer fakültelerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Sınavsız ikinci üniversite kapsamında 2017 yılı itibariyle açık öğretim programlarına kayıtlı olan öğrenci sayıları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2			
<i>Sınavsız İkinci Üniversite Kapsamında Açık öğretim Öğrenci Sayıları(2017)</i>			
Üniversite/Fakülte	Önlisans	Lisans	Toplam
Anadolu Üniversitesi	271.064	189.371	460.435
Atatürk Üniversitesi	140.857	6.611	147.468
İstanbul Üniversitesi	17.192	46.263	63.465
Toplam	429.113	242.245	671.355

Kaynak: Gür ve Diğ. (2018)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde, sınavsız ikinci üniversite kapsamında 2016-2017 öğretim yılında açık öğretimde öğrenim gören öğrenci sayısının 671.355 olduğu görülmektedir. Sınavsız ikinci üniversite kapsamında öğrenim gören öğrencilerin çoğunluğu Anadolu Üniversitesi'nin önlisans programlarına kayıtlıdır.

Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları

2013-2014 öğretim yılında açık öğretim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3			
<i>Açık öğretim Öğrenci Sayıları(2013-2014 Öğretim Yılı)</i>			
Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Toplam
Açıköğretim	955.950	1.625.928	2.581.878

Kaynak: YÖK (2014)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3'te görüldüğü gibi, 2013-2014 öğretim yılında açık öğretim programlarına kayıtlı öğrenci sayısı 2.581.878 olup, çoğunluğu lisans programlarında öğrenim görmektedir.

2014-2015 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4				
<i>Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları(2014-2015 Öğretim Yılı)</i>				
Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	1.092.151	1.710.913	-----	2.803.064
Uzaktan Eğitim	25.580	20.195	13.507	59.282
Toplam	1.117.731	1.731.108	13.507	2.862.346

Kaynak: YÖK (2015)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4'e göre, 2014-2015 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarında toplam 2.862.346 öğrenci öğrenim görmektedir. Açık öğretimde lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısı, diğer diğer programlardan daha yüksektir. Uzaktan eğitim programlarında ise önlisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısının daha yüksek olduğu görülmektedir.

2015-2016 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5				
<i>Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları(2015-2016 Öğretim Yılı)</i>				
Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	1.242.216	1.835.563	-----	3.077.779
Uzaktan Eğitim	29.581	24.811	20.227	74.619
Toplam	1.271.797	1.860.374	20.227	3.152.398

Kaynak: YÖK (2016)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 5'te görüldüğü gibi, 2015-2016 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarında 3.152.398 öğrenci öğrenim görmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun açık öğretim lisans programlarına kayıtlı olduğu dikkat çekmektedir. 2014-2015 öğretim yılı ile karşılaştırıldığında yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısında yaklaşık %50 oranında artış yaşanmıştır. Uzaktan eğitim programlarında önlisans düzeyinde öğrenci sayısı daha yüksektir. Ayrıca, uzaktan eğitim yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısında da önceki yıllara göre artış yaşanmıştır.

2016-2017 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6				
<i>Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları(2016-2017 Öğretim Yılı)</i>				
Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	1.412.391	1.894.406	-----	3.306.797
Uzaktan Eğitim	33.909	28.007	29.964	91.880
Toplam	1.446.300	1.922.413	29.964	3.398.677

Kaynak: YÖK (2017)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6'da görüldüğü gibi, 2016-2017 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarında toplam 3.398.677 öğrenci öğrenim görmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun açık öğretim lisans programlarına kayıtlı olduğu ve 2015-2016 öğretim yılı ile karşılaştırıldığında uzaktan öğretim yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısında belirgin bir artış yaşandığı görülmektedir. Önceki yıllarda olduğu gibi uzaktan eğitim kapsamında önlisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısı diğer öğrenim düzeylerinden daha yüksektir.

2017-2018 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7				
<i>Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları(2017-2018 Öğretim Yılı)</i>				
Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	1.636.624	1.949.592	-----	3.586.216
Uzaktan Eğitim	35.712	28.053	22.708	86.473
Toplam	1.672.336	1.977.545	22.708	3.672.689

Kaynak: YÖK (2018)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 7’de görüldüğü gibi, 2017-2018 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarında 3.672.689 öğrenci öğrenim görmektedir. 2015 yılından itibaren açık öğretim önlisans programlarına kayıtlı öğrenci sayılarında önemli artış yaşanmıştır. Bu sonuç, açık öğretimde yeni önlisans programlarının açılması ile açıklanabilir. Buna karşılık, 2016-2017 öğretim yılı ile karşılaştırıldığında ise uzaktan eğitim yüksek lisans programına kayıtlı öğrenci sayısı belirgin bir şekilde azalmıştır.

2018-2019 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8				
<i>Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrenci Sayıları(2018-2019 Öğretim Yılı)</i>				
Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	1.844.790	2.036.141	-----	3.880.931
Uzaktan Eğitim	29.559	36.023	16.875	82.457
Toplam	1.874.349	2.072.164	16.875	3.963.388

Kaynak: YÖK (2019)’den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 8 incelendiğinde, 2018-2019 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarında kayıtlı toplam 3.963.388 öğrenci olduğu görülmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu açık öğretim lisans programlarına kayıtlı olmakla birlikte, son 5 yılda önlisans programlarına kayıtlı öğrenci sayılarında artış görülmektedir. Ancak, geçmiş 3 yıl ile karşılaştırıldığında uzaktan eğitim yüksek lisans öğrenci sayısında azalma yaşanmıştır.

Görüldüğü gibi, açık ve uzaktan eğitim öğrenci sayılarında yıllara göre sürekli olarak önemli artışlar gerçekleşmiştir. Ayrıca, açık öğretim programları sadece devlet üniversitelerinde bulunduğu için açık öğretim öğrencilerinin tamamı devlet üniversitesi öğrencisidir. Uzaktan eğitim programına kayıtlı öğrencilerin ise çoğunluğu, vakıf üniversiteleri ve vakıf meslek yüksekokullarında öğrenim görmektedir.

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezunlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde, 2013-2018 dönemine ilişkin açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

2012-2013 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2012-2013 Öğretim Yılı)

Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	64.013	146.046	-----	210.059
Uzaktan Eğitim	2.429	3.119	1.514	7.089
Toplam	66.442	149.165	1.514	217.148

Kaynak: YÖK (2014)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 9'da görüldüğü gibi, 2012-2013 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından toplam 217.148 öğrenci mezun olmuştur. Açık öğretim lisans programlarından mezun olanların sayısı diğer programlardan daha yüksektir. Öğrenci sayısının yüksek olduğu açık öğretim programlarından mezun olanların sayısı, uzaktan eğitime göre daha yüksektir.

2013-2014 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2013-2014 Öğretim Yılı)

Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	91.239	111.639	-----	202.878
Uzaktan Eğitim	3.137	2.604	1.905	7.646
Toplam	94.376	114.243	1.905	210.524

Kaynak: YÖK (2015)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 10 incelendiğinde, 2013-2014 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından toplam 210.524 öğrencinin mezun olduğu görülmektedir. Toplam mezun sayısında, özellikle açık öğretim lisans programlarında bir önceki yıla göre azalma olmuştur. Uzaktan eğitim yüksek lisans programlarından mezun olanların sayısında ise artış görülmektedir. Mezun sayıları devlet üniversiteleri, vakıf üniversiteleri ve vakıf meslek yüksekokulları toplamını kapsamaktadır. Uzaktan eğitim mezunlarının çoğunluğu vakıf üniversiteleri ve vakıf meslek yüksekokullarında öğrenim görmektedir.

2014-2015 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2014-2015 Öğretim Yılı)

Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	97.877	149.176	-----	247.053
Uzaktan Eğitim	3.626	4.433	3.450	11.509
Toplam	101.503	153.609	3.450	258.562

Kaynak: YÖK (2016)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 11'e göre, 2014-2015 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından 258.562 öğrenci mezun olmuştur. Öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak mezun sayıları da artış göstermiştir. Açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olanlarda en yüksek artışın yaşandığı dönem olmuştur. Özellikle, açık öğretim lisans programlarından mezun olanların sayısının en yüksek olduğu dönem olmuştur.

2015-2016 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2015-2016 Öğretim Yılı)

Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	103.979	119.401	-----	223.380
Uzaktan Eğitim	4.380	5.766	3.882	14.028
Toplam	108.359	125.167	3.882	237.408

Kaynak: YÖK (2017)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 12 incelendiğinde, 2015-2016 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından 237.408 öğrencinin mezun olduğu ve bu sayının bir önceki yıla göre düşüş gösterdiği dikkat çekmektedir. Özellikle, açık öğretim önlisans programlarından mezun olanların sayısı artarken, açık öğretim lisans programlarından mezun olanların sayısı bir önceki yıla göre belirgin bir şekilde düşmüştür. Ancak, uzaktan eğitim yüksek lisans programlarından mezun olanların sayısında önemli artışlar yaşanmıştır.

2016-2017 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2016-2017 Öğretim Yılı)

Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	71.532	111.993	-----	183.525
Uzaktan Eğitim	4.040	6.069	4.303	14.412
Toplam	75.572	118.062	4.303	197.937

Kaynak: YÖK (2018)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 13'te görüldüğü gibi, 2016-2017 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından toplam 197.937 öğrenci mezun olmuş, ancak bir önceki yıla göre mezun sayısında önemli azalma meydana gelmiştir. Açık öğretim önlisans ve lisans programlarından mezun olanların sayısı bir önceki yıla göre önemli düzeyde azalmıştır. Uzaktan eğitim yüksek lisans programlarından mezun olanların sayısında ise önemli artış yaşanmıştır.

2017-2018 öğretim yılında, açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler Tablo 14'de sunulmuştur.

Tablo 14

Açık ve Uzaktan Eğitim Mezun Sayıları(2017-2018 Öğretim Yılı)

Öğrenim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Açık öğretim	90.697	96.150	-----	186.847
Uzaktan Eğitim	3.925	5.454	6.223	15.602
Toplam	94.622	101.604	6.223	202.449

Kaynak: YÖK (2019)'den elde edilen verilerle araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 14 incelendiğinde, 2017-2018 öğretim yılında açık ve uzaktan eğitim programlarından toplam 202.449 öğrencinin mezun olduğu görülmektedir. Açık öğretim önlisans programlarından mezun olanların sayısı bir önceki yıla göre artış göstermiştir. Ancak, lisans programlarından mezun olanların sayısı ise bir önceki yıla göre azalmıştır. 2017-2018 öğretim yılı, uzaktan eğitim programlarından mezun olanların sayısının en yüksek düzeye ulaştığı dönem olmuştur. Özellikle, uzaktan eğitim yüksek lisans programlarından mezun olanların sayısının en yüksek olduğu dönemdir.

Örgün Eğitim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması

Araştırma verileri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, açık ve uzaktan eğitim programlarında öğrenim gören öğrenci sayısında yıllara göre önemli artışlar olmasına rağmen, mezun sayısında benzer artışların olmadığı görülmektedir. Açık ve uzaktan eğitim öğrenci ve mezun sayılarının

elde edilen bulgular doğrultusunda sağlıklı değerlendirilebilmesi için örgün eğitim programlarındaki öğrenci ve mezun sayıları ile kıyaslanması faydalı olacaktır. Açık ve uzaktan eğitim öğrenci ve mezun sayılarına ilişkin sonuçların değerlendirilebilmesi için 2013-2018 yıllarına ilişkin örgün eğitim öğrenci ve mezun sayıları ile mezuniyet oranları Tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15									
<i>Örgün Eğitim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması (2013-2018)</i>									
Öğretim Yılı	Önlisans			Lisans			Yüksek Lisans		
	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %
2013-2014	805.542	193.454	24	1.752.049	284.806	16	265.895	39.937	15
2014-2015	896.031	192.526	21	1.897.692	304.955	16	299.261	40.263	13
2015-2016	1.013.609	207.675	20	2.040.227	312.279	15	396.857	39.408	10
2016-2017	1.109.626	219.928	20	2.149.166	336.145	16	450.251	44.380	10
2017-2018	1.096.421	221.843	20	2.264.196	353.391	16	431.965	60.844	14
Toplam	4.921.229	1.035.426	21	10.103.330	1.591.576	16	1.844.229	224.832	12

Kaynak: YÖK İstatistikleri(2013-2018)'nden yararlanılarak araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 15 incelendiğinde, 2013-2018 yılları arasında örgün eğitim önlisans programlarındaki ortalama mezuniyet oranı %21, lisans programlarındaki mezuniyet oranı %16 iken, aynı dönemde yüksek lisans programlarındaki ortalama mezuniyet oranı ise %12 olarak gerçekleşmiştir.

Açık öğretim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması

Açık ve uzaktan eğitim programlarındaki mezun oranlarının anlaşılabilmesi için 2013-2018 yıllarına ilişkin mevcut öğrenci sayıları ve mezunlara ilişkin veriler Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16						
<i>Açık öğretim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması (2013-2018)</i>						
Öğretim Yılı	Önlisans			Lisans		
	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %
2013-2014	955.950	91.239	10	1.625.928	111.639	7
2014-2015	1.092.151	97.877	9	1.710.913	149.876	9
2015-2016	1.242.316	103.979	8	1.835.563	119.401	7
2016-2017	1.412.391	71.532	5	1.894.406	111.993	6
2017-2018	1.636.624	90.697	6	1.949.592	96.150	5
Toplam	6.339.432	455.324	7	9.016.402	589.059	7

Kaynak: YÖK İstatistikleri(2013-2018)'nden yararlanılarak araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 16 incelendiğinde, 2013-2018 döneminde açık öğretim önlisans programlarında kayıtlı öğrenci sayısının 6.339.432, mezun sayısının 455.324, mezuniyet oranının ise ortalama %7 olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2013-2018 döneminde açık öğretim lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısının 9.016.402, mezun sayısının 589.059, mezuniyet oranının ise %7 olduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda görüldüğü gibi, 2013-2018 yıllarını kapsayan dönemde açık ve uzaktan eğitimdeki toplam önlisans öğrenci sayısı örgün eğitim programlarından daha fazla olmasına rağmen, mezun öğrenci sayısı örgün eğitime göre oldukça düşüktür.

2013-2018 yıllarını kapsayan dönemde açık ve uzaktan eğitimdeki toplam lisans öğrenci sayısı örgün eğitimdeki lisans öğrenci sayısına yakın düzeyde olmasına rağmen, mezun öğrenci sayısı örgün öğretimde daha yüksektir. Araştırma bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitimde önlisans ve lisans programlarındaki mezuniyet oranlarının örgün eğitim programları ile kıyaslandığında oldukça düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

Uzaktan Eğitim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması

Açık öğretim programlarında sadece lisans ve ön lisans eğitimi yapılmaktadır. Bu yüzden 2013-2018 döneminde açık öğretim programlarından farklı olarak uzaktan eğitim programlarındaki önlisans, lisans ve yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenci ve mezun sayıları ile oranları Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17									
<i>Uzaktan Eğitim Öğrenci ve Mezun Sayılarının Karşılaştırılması (2013-2018)</i>									
Öğretim Yılı	Önlisans			Lisans			Yüksek Lisans		
	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı	Mezun %
2013-2014	-----	3.137	-----	-----	2.604	-----	-----	1.905	-----
2014-2015	25.580	3.626	14	20.195	4.433	22	13.507	3.450	26
2015-2016	29.581	4.380	14	24.811	5.766	23	20.227	3.882	19
2016-2017	33.909	4.040	12	28.007	6.069	22	29.964	4.303	14
2017-2018	35.712	3.925	11	28.053	5.454	19	22.708	6.223	27
Toplam	124.782	19.108	15	101.066	24.326	24	86.406	19.763	23

Kaynak: YÖK İstatistikleri(2013-2018)'nden yararlanılarak araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 17'de görüldüğü gibi, 2013-2014 öğretim yılı uzaktan eğitim öğrenci sayılarına ilişkin veri elde edilemediği için hesaplamaya dahil edilmemiştir. Bu yüzden, verilerin analizinde 2014-2018 dönemi esas alınmıştır. Tablo 17'de görüldüğü gibi, 2014-2018 döneminde uzaktan eğitim önlisans programlarında ortalama mezuniyet oranı %15, uzaktan

eğitim lisans programlarındaki ortalama mezuniyet oranı %24, uzaktan eğitim yüksek lisans programlarındaki ortalama mezuniyet oranı ise %23 olarak gerçekleşmiştir. Uzaktan eğitim lisans ve yüksek lisans programlarındaki mezuniyet oranlarının uzaktan eğitim nlisans programlarından daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Ayrıca, uzaktan eğitimin tüm programlarındaki mezuniyet oranlarının açık ğretim programlarından yaklaşık 2 kat daha yüksek olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim lisans ve yüksek lisans programlarındaki mezuniyet oranlarının aynı zamanda örgün eğitim programlarındaki mezuniyet oranlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim programlarında yanlış cevapların başarı değerlendirmesinde dikkate alınmaması mezuniyet oranlarının yüksek olmasında etkili olabilir.

Sonuç ve Tartışma

Genel olarak değerlendirildiğinde, özellikle açık ğretim nlisans ve lisans programlarındaki mezun oranlarının beklenen düzeyde olmadığı, örgün eğitim programlarındaki mezuniyet oranlarının çok altında kaldığı görülmektedir (Tablo 15 ve Tablo 16). Örgün eğitimdeki nlisans programlarına kayıtlı programlardan mezun olan ğrenci oranı, açık ve uzaktan eğitim nlisans programlarının 3 katı büyüklüğe sahiptir. Örgün eğitimdeki lisans programlarına kayıtlı programlardan mezun olan ğrenci oranı ise, açık ve uzaktan eğitim lisans programlarının yaklaşık olarak 2,5 katı büyüklüğe sahiptir. Yüksek ğretimde açık ve uzaktan eğitimin payı oldukça yüksek olmasına rağmen, mezuniyet oranının düşük olması değerlendirilmesi ve araştırılması gereken bir konudur. Açık ve uzaktan eğitim programlarından mezun olan ğrenci oranlarının düşük olması değişik faktörler ile ilişkili olabilir. Örneğin, ğrencilerin demografik özellikleri, açık ve uzaktan eğitim programlarını tercih nedenleri, ğretim süreçleri, ders materyalleri, lme ve değerlendirme sistemi gibi faktörler ile ilişkili olabilir. Ancak, araştırma bulgularına göre, ğrenci sayıları ile ilişkilendirildiğinde uzaktan eğitim programlarından mezun olanların sayısı açık ğretim programlarından mezun olanlardan daha yüksektir (Tablo 17). Bu sonucun, uzaktan eğitim programlarındaki ğrenci başarısını lme ve değerlendirme sistemi ile olan ilişkisinin araştırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Açık ve uzaktan eğitim sisteminde genel olarak kullanılan başarı değerlendirme sistemi olarak, Anadolu Üniversitesi Açık ğretim Fakültesi'nde ğrenci başarı değerlendirme sistemi incelendiğinde (Anadolu niversitesi, 2019; 24/04/2019 tarih ve 30754 sayılı Resmî Gazete) bir dönemde her ders için bir ara sınav ve dönem sonu sınavı düzenlendiği ve sınavların genellikle gözetimli olarak yüz yüze çoktan seçmeli sorularla gerçekleştirildiği görülmektedir.

Anadolu Üniversitesi açıköğretim sisteminde kredili sistem mevcut olup, öğrenci başarısının değerlendirilmesinde bağıl değerlendirme sistemi kullanılmaktadır. İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, (23 Ekim 2018 – R.G. Sayı: 30574), eğitim öğretim ve sınav yönetmeliği incelendiğinde ise her bir ders için en az bir ara sınav, bir yarıyıl/yılsonu (bitirme) sınavı ve bir bütünleme sınavı ile mezuniyete üç ders sınavı yapılacağı belirtilmektedir. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinde yarıyıl/yıl içi etkinliklerinin %40'ı, yarıyıl/yılsonu sınavının ise %60'ı dikkate alınmaktadır. Atatürk üniversitesi açık öğretim sisteminde ise, her ders için en az bir ara sınav, bir yarıyıl/yılsonu sınavı ile bir bütünleme sınavı yapılacağı, mezuniyeti için en fazla üç dersi kalmış olan öğrencilere eğitim-öğretim yılı sonunda bir kere mezuniyet üç ders sınavı yapılacağı belirtilmektedir. Başarı notu hesaplamasında ara sınav puanının katkısı % 60, yarıyıl sonu veya bütünleme sınav puanının katkısı % 40 olarak alınmaktadır (Atatürk Üniversitesi, 2019). 2016-2017 öğretim yılından itibaren tüm açık öğretim programları sınavlarında doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak test ham puanı hesaplanmaktadır. Bu uygulamanın açık öğretim programlarından mezun sayılarını etkilediği söylenebilir.

Öğrencilerin açık ve uzaktan eğitim sistemini tercih nedenleri, çalışma durumları, demografik özellikleri de mezuniyetleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Can'ın (2004) araştırma bulgularına göre, açık öğretimde öğrenim gören öğrencilerin %76.45'i bir işte çalışmaktadır. Açık öğretim öğrencilerinin %27.26'sı bir üniversite diplomasına sahip olmak, %15.16'sı çalıştığı işte terfi etmek, %45.32'si ise puanı diğer fakülteleri kazanmaya yetmediği için açık öğretimde öğrenim gördüğünü belirtmiştir. Ayrıca, katılımcıların %82.90'ı yüz yüze gerçekleştirilen akademik danışmanlık derslerine hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, basılı materyaller ile tv programlarının yeterli olmadığına ilişkin görüşler belirtmişlerdir. Sınavların iki günde ve dört oturumda yapılması ile bir günde birden fazla dersin sınavına girmenin ve sınav görevlilerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışlarının ders başarılarını olumsuz etkilediği şeklinde sonuçlara ulaşılmıştır. Katılımcılar uzaktan eğitim sistemi ile öğrenim görmenin kendilerini tatmin etmediğini, açık öğretim büro hizmetlerinin yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Bu bulgular, öğrencilerin mezuniyetlerini etkileyen faktörler olarak belirtilebilir. Bakioğlu ve Can'ın (2011) bulgularına göre, açık öğretimde öğrenim gören öğrencilerin çoğunluğu sınıf tekrarı yapmıştır. Bir başka araştırma (Bakioğlu ve Can, 2007; Bakioğlu ve Can, 2013b) bulgularına göre ise açık öğretimde öğrenim gören öğrencilerin yarıdan fazlası sınıf tekrarı yapmıştır. Açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrencilerin çoğunluğunun sınıf tekrarı yapması, ölçme değerlendirme sistemi, öğrenme-öğretme süreçleri ve ders materyalleri bakımından mutlaka incelenmesi gereken bir durumdur. Çünkü,

öğrencilerin sınıf tekrarı yapma oranlarının yüksek olması mezuniyetlerini doğrudan etkilemektedir. Bu tür sorunlara çözüm olarak Bakioğlu ve Can (2014) sistemin nitelik bakımından geliştirilmesini ve akreditasyon uygulamalarına geçilmesini önermektedirler. Benzer şekilde, Dündar ve Diğerleri'nin (2017) bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitim uygulamalarında bazı sorunlarla karşılaşıldığı ve giderilmesi yönünde çalışmalar yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bakioğlu ve Can'a (2011:1269) göre, tüm öğretim kademelerinde olduğu gibi, açık öğretim sisteminde de mezunların nitelikli olması, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının niteliği ile doğrudan bağlantılıdır. Açık öğretim sisteminde, sınıf tekrarını önlemenin, mezun sayısını arttırmanın yolu, geçmiş yılların kalıplaşmış sorularını tekrar tekrar öğrencilere uygulamak olmamalı, mevcut sınav sistemi gözden geçirilmeli, çoktan seçmeli test uygulamalarının dışında farklı uygulamaların alt yapısını oluşturmaya yönelik olarak, belli bölüm ve programlarda pilot uygulamalar yapılabilir. Bakioğlu ve Can'a (2013a) göre, açık ve uzaktan eğitimde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme objektif kriterlerle gerçekleştirilmeli ve akreditasyon uygulamaları esas alınmalıdır. İşman'a (2008) göre, açık ve uzaktan eğitimdeki temel sorunlardan biri de, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede eksiklikler bulunmasıdır. Bu tespitler de, açık ve uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme sisteminin geliştirilmesi gerektiğini doğrulamaktadır. Yamamoto ve Can'a (2013) göre, Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamalarında belirli akademik ve malî standartların oluşturulması, kamusal desteğin ve ilginin sağlanması, alanın nitelik bakımından da gelişmesine önemli katkılar sağlayabilir. Topa Çiftçi ve Görgü Doğan'a (2018) göre de, açık ve uzaktan eğitim ortamlarına ilişkin ortak standartlar belirlenmeli ve bu standartlar herkes için her yerde nitelikli eğitime erişimi sağlamalıdır. Benzer şekilde Can'ın (2016) bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme başta olmak üzere yasal, pedagojik, yönetsel ve finansal yönden yetersizlikler nedeniyle öğrencilerin açık ve uzaktan eğitim hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik önemli talep ve beklentileri bulunduğu belirtilmektedir. Bu amaçla açık ve uzaktan eğitimde akreditasyon standartlarının belirlenmesi, geliştirilmesi ve uygulanması önerilmektedir. Bu bulgulara göre, açık ve uzaktan eğitimde akreditasyon standartlarının belirlenmesinin açık ve uzaktan eğitim mezunlarının nicel ve nitel yönden gelişimine önemli katkılar sağlayabileceği belirtilebilir.

Açık ve uzaktan eğitimde öğrencilerin ve mezunların niteliğini geliştirmenin bir başka yolu da açık ve uzaktan eğitim sistemine giriş koşullarının gözden geçirilmesidir. Mevcut sistemde açık ve uzaktan eğitim sistemine sınavsız giriş, ikinci üniversite şeklinde farklı ve esnek yapıda giriş

koşulları ve alternatifleri bulunduğu bilinmektedir. Bu durumlar, mezunların nicel ve nitel düzeyini etkileyebilmektedir.

Can'ın (2014b) bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitim alanında gerek öğrenci sayısı, gerekse kurum sayısı bakımından nicel anlamda önemli gelişmelerin olduğu görülmekle birlikte, açık ve uzaktan eğitimde niteliğin de geliştirilmesine katkı sunacak, uzaktan eğitim mezunlarının yeterli bilgi ve beceriyi elde etmiş olarak örgün eğitim mezunları ile eşdeğer hale gelebilmeleri, mezunların istihdamındaki engellerin ortadan kaldırılması, açık ve uzaktan eğitim kurumlarının işbirliği yapması, uluslararası kalite göstergelerinden yararlanılarak kalite güvence sistemi oluşturulması faydalı olabilir.

Akyıldız'a (2018) göre, açık ve uzaktan öğrenme alanında yapılan ölçme ve değerlendirme çalışmalarında kullanılan soru türlerinin çoktan seçmeli maddelere sıkışmış olması aşılmayı bekleyen önemli bir sınırlılıktır. Can'a (2014a) göre ise, açık öğretim sisteminde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sisteminin uygulanmasında önemli düzenlemelere, iyileştirmelere, öğrencilerin bilgilendirilmesine, sınav görevlilerinin eğitime yönelik çabalara ihtiyaç bulunmaktadır. Çünkü, 2017 verilerine göre, Türkiye'deki her dört yeni mezundan biri açık öğretim mezunudur (Gür ve Diğ, 2018). Ancak, Özkanal ve Özgür'e (2017) göre, açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrenciler örgün programlara göre daha düşük puanla girmektedir. İkinci üniversite kapsamında öğrenim görenler de dikkate alındığında yaşam boyu eğitimin ön plana çıktığı, uzaktan eğitim programlarına düşük kontenjanla öğrenci alındığı, açık öğretim programlarına ise daha fazla öğrenci alınmasının açık öğretim programlarını uzaktan eğitim programlarına göre daha kitlesel hale getirdiği belirtilmektedir. Bu durum, açık öğretim sisteminde öğrenci mezuniyetini olumsuz etkileyen faktörler kapsamında değerlendirilebilir.

Ancak, YÖK'ün (2019) verilerine göre, 2019 yılı yükseköğretim kontenjanlarının belirlenmesinde yeni bir planlama yapılarak Açık öğretim Fakülteleri için ön lisans programlarına 137 bin 975, lisans programlarına ise 34 bin 150 olmak üzere toplam 172.125 kontenjan ayrılmıştır. Bu kontenjan sınırlaması açık öğretimde nitelik artırıcı politikaların devamı olarak açıklanmaktadır. Açık öğretim sistemine giriş koşullarının düzenlenmesi ve kontenjan sınırlaması getirilmesinin açık öğretim sisteminde niteliğin artırılmasına ve mezunlarının nitelikli olmasına olumlu etkileri olacağı belirtilebilir.

Bazı araştırma bulgularına göre (Keegan, 1990; Morgan & Tam, 1999), uzaktan eğitimde yaşanan sorunlardan biri de, programları yarıda bırakan öğrenci sayıları örgün eğitime göre daha yüksektir. Bu bulgular da, açık ve uzaktan eğitimde mezun sayısını etkileyen önemli bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminden mezun olan öğrencilerin durumunu çeşitli demografik özelliklerine göre inceleyen araştırmanın (Anadolu Üniversitesi, 2017) bulgularına göre, açık öğretimin kuruluşundan beri en fazla mezun veren program yaklaşık 1 milyon mezun ile İşletme lisans programıdır. Lisans ve önlisans mezuniyetine göre dağılım ile ilgili; Lisans ve önlisans programlarından mezun olanların sayılarına bakıldığında ise, lisans programlarından mezun olanların önlisans programlarından mezun olanlara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

2008 yılında yükseköğretimden mezun olanların %68'i yüz yüze öğretim programlarından, %32'si ise açık öğretim programlarından mezun olmuştur. Zaman içinde yüz yüze ve açık öğretim programlarından mezuniyet oranlarında bir dalgalanma yaşanmıştır ve açık öğretimin sistem içerisindeki payı %30 ile %40 arasında değişmiştir. 2017 yılında yükseköğretim mezunlarının %76'sı yüz yüze programlardan, %24'ü de açık öğretimden mezun olmuştur. Türkiye yükseköğretim sistemi içerisinde açık öğretimin payı oldukça yüksektir (Gür ve Diğ., 2018:62). Ancak, mezun oranı oldukça düşüktür. Öztürk'ün (2018) araştırma bulgularına göre, açık öğretime kayıt yaptıran öğrenciler “Açık öğretim sistemine girmek kolay, mezun olmak zordur.” Görüşüne çoğunlukla katılmışlardır. Bu bulgular da, araştırmada ortaya çıkan açık öğretim mezun sayısının düşük olduğuna yönelik sonuçları desteklemekte ve açık öğretimde mezun sayısının artırılmasına yönelik önerileri doğrulamaktadır.

Araştırma bulgularına göre, 2013-2016 yıllarını kapsayan dönemde kayıtlı öğrenci sayıları ile ilişkilendirildiğinde, açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrenci mezuniyet oranının oldukça düşük seviyede olduğu görülmektedir. Açık öğretim önlisans ve lisans programlarından mezun oranı ortalama %7, uzaktan öğretim programlarından mezun oranı ortalama %20 düzeyindedir (Tablo 16 ve Tablo 17). Bu verilere göre, açık öğretim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme-öğretme süreçleri, öğrenci destek hizmetleri, ölçme ve değerlendirme sistemi ile öğrenci seçme ve yerleştirme kriterlerinin incelenmesi, geliştirilmesi, mezuniyetî etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve mezun sayısının artırılmasına yönelik çabalara ihtiyaç bulunmaktadır. Genç'in (2019) bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitim kurumlarının sürekliliklerini sağlayabilmeleri için tüm öğrenenlerin ihtiyaçlarını esas alan bir öğrenen destek hizmetine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu amaçla, öğrenen memnuniyetini belirlemeye yönelik araştırmalar yapılması önerilmektedir. Benzer şekilde, Boz Yüksekdağ (2017), açık ve uzaktan öğrenme ortamlarında öğrenenlere sunulacak eğitsel ve teknik desteğin çok önemli olduğunu belirtmektedir. Durak'a (2017) göre de, açık ve uzaktan eğitimde öğrenci destek hizmetleri başta olmak üzere, eğitsel, sosyal, teknik ve yönetsel desteğin

sunulmasının önemli olduğu belirtilmektedir. Açık ve uzaktan eğitimde destek hizmetlerinin etkililiğinin öğrenci mezuniyeti üzerinde olumlu etkilere neden olacağı söylenebilir.

Açık ve uzaktan eğitim programlarından en yüksek mezuniyetin gerçekleştiği dönem 2014-2015 öğretim yılıdır (Tablo 11). Bu dönemde en yüksek mezun 149.176 kişi ile açık öğretim lisans programlarında gerçekleşmiştir. Bu sonuç, 2012-2013 öğretim yılından itibaren Anadolu Üniversitesi Açık öğretim programlarında dönemlik kredili sistem uygulamasına geçilmesi ile açıklanabilir. Bu uygulamanın 2014-2015 öğretim yılında açık öğretim mezun sayısını arttırdığı söylenebilir.

Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Sisteminde yer alan programlardan şimdiye kadar, 1982-2017 arasında, 2.824.363 kişi mezun olmuştur (Anadolu Üniversitesi, 2017). Araştırma bulgularında da görüldüğü gibi, 2016-2017 öğretim yılında mezun sayısının diğer yıllara göre düşük olmasının (Tablo 13) nedenlerinden biri, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Rektörlüklerine göndermiş olduğu 18/03/2016 tarihli ve 16196 sayılı yazısı doğrultusunda Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Rektörlüklerinde senato kararları alınarak 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren Açık öğretim fakültelerinde yapılmakta olan ara sınav ve final sınavlarında dört yanlış yanıtın bir doğru yanıtı eksiltmesi uygulamasına başlanılmış olması gösterilebilir. Bu uygulama, açık öğretim mezunlarının niteliğinin sağlanması bakımından önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak, Bozkurt'a (2017) göre, uzaktan eğitimde birçok yasal düzenleme yapılmasına rağmen, en önemli sorunlardan biri de, gerçek uygulamada ihtiyaç duyulan ile yasal düzenleme ile tanımlanan uzaktan eğitim uygulamaları arasında birtakım çelişkiler bulunmasıdır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde (24/04/2019 tarih ve 30754 sayılı Resmî Gazete) yönetmelik değişikliği ile açıköğretim öğrencilerine yaz okulu olanağı getirilmiştir. Böylece, açık öğretim öğrencilerine başarısız oldukları dersleri yaz okulunda alarak başarılı olup notlarını yükseltme ve mezun olabilme olanağı sağlanmıştır. Yaz okulunda öğrencilerin beş derse kayıt yaptırabilme hakkı verilmesi önemli bir gelişmedir. Ayrıca, yaz okulunda öğrencilerin başarı değerlendirmesinin tek sınav üzerinden ve başarı notuna katkısının %100 olacağı belirtilmektedir. Benzer şekilde, Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesinde de (21/05/2019 tarih ve 30780 sayılı Resmî Gazete) yönetmelik düzenlemesi ile açık öğretimde kayıtlı öğrencilere düşük notlarını yükseltme, başarısız oldukları dersleri yaz döneminde tekrar alarak başarılı olma, başarılı öğrencilere ise daha kısa sürede mezun olabilme olanağı sağlayan ek bir eğitim olarak yaz okulu imkânı sağlanmıştır. Açık öğretim öğrencilerine yaz okulu olanaklarının sunulmasının öğrenci başarısı ve mezuniyet oranları üzerinde olumlu katkılar

sağlayabileceği belirtilebilir. Açık öğretim sisteminde en fazla üç dersten başarısız olduğu için mezun olamayan öğrencilere, mezuniyet üç ders sınav hakkı sağlanmış olması da öğrencilerin mezuniyet oranlarının artmasında olumlu etkilere neden olabilir.

Öneriler

Açık ve uzaktan eğitim sistemine öğrenci seçme sistemi, öğrenme-öğretme süreçleri, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sisteminin gözden geçirilmesi, öğrenci görüşleri esas alınarak nitelikli mezunların yetiştirilmesine katkı sağlayabilir. Açık ve uzaktan eğitimde akreditasyon uygulamaları mezunların niceliği ve niteliğine olumlu katkılar sağlayabilir. Açık ve uzaktan eğitim faaliyeti yürüten yükseköğretim kurumlarının öğrenci mezuniyetini ve başarısını etkileyen faktörleri belirlemeye yönelik geniş kapsamlı araştırmalar yapmaları ve elde edilecek araştırma bulgularına göre iyileştirici tedbirler almaları faydalı olabilir.

Açık ve uzaktan eğitim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin sistemi tercih nedenleri, başarısızlık nedenleri, sınıf tekrarı yapma nedenleri ve sistemden ayrılmalarının nedenleri araştırılabilir. Ayrıca, mezunların istihdamı ile mezunlara yönelik iş piyasası ve toplumun ilgisi, yaklaşımı belirlenerek öğretim hizmetinin sunumu bu verilere göre düzenlenebilir.

Türkiye yükseköğretim sistemi içinde açık ve uzaktan eğitimin payı yüksek olmasına rağmen, mezun sayısının düşük olmasının nedenleri ve mezunların nitelik bakımından durumu geniş kapsamlı araştırma bulguları ile belirlenmelidir. Elde edilen verilere dayalı olarak, açık ve uzaktan eğitim sisteminden mezunların nicel ve nitel yönden gelişmesine yönelik politikaların belirlenmesi ve uygulanması faydalı olabilir. Bu amaçla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının koordinasyonunda, açık ve uzaktan eğitim hizmeti sunan üniversiteler başta olmak üzere tüm Üniversitelerin ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın işbirliği ile ulusal ve uluslararası düzeyde araştırmalar yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Yazarın Notları:

*Bu araştırma, 2-5 Mayıs 2018 tarihleri arasında Akdeniz Üniversitesi/Antalya’da düzenlenen V. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuş ve özeti, bildiri özetleri kitabında (s.558-560) yayınlanmıştır. Araştırma verileri, ayrıca geliştirilmiş ve güncellenmiştir.

Kaynakça

- Akar, H. (2016). Durum çalışması. (Ed. A.Saban ve A.Ersoy). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Akyıldız, M. (2018). Açık ve uzaktan öğrenmede ölçme ve değerlendirme (editöre mektup). *AUAd*, 4(1), 4-7.
- Aydın, C.H. (2011). *Açık ve uzaktan öğrenme: Öğrenci adaylarının bakış açısı*. Ankara. Pegem Akademi.
- Anadolu Üniversitesi. (2018). *Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi 2017 mezun izleme raporu*. http://engelsizaof.anadolu.edu.tr/pdf/2017_mezun_raporu.pdf, web adresinden 23 Nisan 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Anadolu Üniversitesi. (2019). *2018-2019 öğretim yılı mart öğrenci sayıları*. <https://www.anadolu.edu.tr/universitemiz/sayilarla-universitemiz/ogrenci-sayilari/2018-2019/mart-2019>, Web adresinden 19 Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Atatürk Üniversitesi. (2019). *Kayıtlı öğrenci sayıları*. <https://atauni.edu.tr/aktif-ogrenci-sayilari>, 19 Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Anadolu Üniversitesi. (2019). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği. <https://www.anadolu.edu.tr/acikogretim/yonetmelikler>, web adresinden, 18 Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Atatürk Üniversitesi. (2019). Açıköğretim Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği. <https://www.ataaof.edu.tr/AnaSayfa/Yonetmelik>, web adresinden 18 Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Bakioğlu, A. ve Can, E. (2011). Açıköğretimde ölçme ve değerlendirme: Problemler ve öneriler. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi, Bildiri Kitabı*, 2(1), 1263-1271. 27-29 Mayıs 2011, İstanbul.
- Bakioğlu, A. ve Can, E. (2007). Uzaktan öğretim öğrencilerinin tv ders programları bağlamında yönetimi değerlendirmeleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Dergisi*, 25, 17-33.
- Bakioğlu, A. ve Can, E. (2013a). *Türkiye’de E-öğrenme: Gelişmeler ve uygulamalar IV, Bölüm adı:(Açık ve uzaktan eğitimde akreditasyon)*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları No:1969. (Editör:Yüzer, Volkan; Yamamoto, Gonca Telli; Demiray, Uğur).
- Bakioğlu, A. ve Can, E. (2013b). Student evaluation of distance learning in Turkey reasons of more than half repetition. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 14(a), pp.825-830.
- Bakioğlu, A. ve Can, E. (2014). *Uzaktan Eğitimde Kalite ve Akreditasyon*. Vize Yayıncılık, Ankara.
- Boz Yüksekdağ, B. (2016). Açık ve uzaktan eğitimde öğrenme. *AUAd*, 2(4), 127-138.
- Boz Yüksekdağ, B. (2017). Açık ve uzaktan öğrenmede destek hizmetleri (editöre mektup). *AUAd*, 3(3), 4-8.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü, yarını. *AUAd*, 3 (2), 85-124.
- Cabı, E. ve Ersoy, H. (2017). Yükseköğretimde uzaktan eğitim uygulamalarının incelenmesi: Türkiye örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 7(3), 419-429.

- Can, E. (2004). Uzaktan eğitim öğrencilerinin eğitimlerini değerlendirmeleri. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004, Malatya.
- Can, E. (2014a). Açıköğretimde kredili sistem uygulamaları. *Electronic Journal of Vocational Colleges*. 4(02), s.1-7.
- Can, E. (2014b). Türkiye’de yükseköğretime geçişte açık ve uzaktan eğitim sistemi: Mevcut durum, sorunlar ve öneriler. *Cumhuriyet’in Kuruluşundan Günümüze Eğitimde Kademeler Arası Geçiş ve Yeni Modeller Uluslararası Kongresi. Bildiri Kitabı*, s.977-996.16-18 Ocak 2014, Antalya.
- Can, E. (2016). Open and distance education accreditation standards scale: Validity and reliability studies. *International Journal of Environmental & Science Education*, 11(14), 6344-6356.
- Creswell, J.W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri* (Çev Ed., M. Bütün ve S.B. Demir). Ankara: Siyasal.
- Durak, G. (2017). Uzaktan eğitimde destek hizmetlerine genel bakış: sorunlar ve eğilimler. *AUAd*, 3(4),160-173.
- Dündar, S., ve Diğerleri. (2017). Anadolu Üniversitesi çalışanlarının açık ve uzaktan öğretime ilişkin tutumları. *AUAd*, 3(4), 187-227.
- Genç, H. (2019). Uzaktan eğitimde kurumsal modeller ve öğrenen destek hizmetleri uygulamaları. *AUAd*, 5(2), 29-48.
- Gökmen, F.Ö., Duman, İ., ve Horzum, M.B. (2016). Uzaktan eğitimde kuramlar, değişimler ve yeni yönelimler. *AUAd*, 2(3), 29-51.
- Gür, B.S., Çelik, Z. ve Yurdakul, S. (2018). *Yükseköğretime bakış 2018: İzleme ve değerlendirme raporu*. Ankara: Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi.
- Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education* (Second edition). London: Routledge.
- İstanbul Üniversitesi. (2019). *Üniversite hakkında genel bilgiler*. <https://ebs.istanbul.edu.tr/home/universite>, web adresinden 19 Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- İşman, A. (2008). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitimin geleceği ve öneriler. *Uluslararası Uzaktan Eğitim Konferansı*. 17-18 Ekim, Maltepe Üniversitesi, İstanbul. <http://basin.maltepe.edu.tr/node/20> web adresinden 17/08/2012 tarihinde edinilmiştir.
- Keegan, D. (1990). *Foundations of distance education*. (2nd ed.). New York: Routledge.
- Moore, M. (1973). Toward a theory of independent learning and teaching. *Journal of Higher Education*. 44, 661-679.
- Moore, M.G. ve Kearsley, I.G. (2011). *Distance education: a systems view of online learning (what’s new in education)*. (3rd ed.), Boston, MA: Wodsworth Publishing.
- Morgan, C.K. & Tam, M. (1999). Unraveling the complexities of distance education student attrition. *Distance Education*, 20 (19), 96-108.
- Özkanal, B. ve Özgür, A.Z. (2017). Türkiye’de yükseköğretimde açık ve uzaktan öğrenme yöntemi ile iletişim eğitimi üzerine değerlendirmeler. *Selçuk İletişim*. 9 (4), s.5-24.
- Öztürk, Ö. (2018). Açıköğretim Programlarına kayıt yaptıran ve yaptırmayan öğrencilerin Açıköğretim Sistemine yönelik görüşleri. *AUAd*, 4(2), 157-170.

- Peters, O. (1973). *Die didaktische struktur des fernunterrichts*. Weinheim: Beltz.
- Resmî Gazete. (2019). RG-24/04/2019- 30754) Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, 24 Nisan 2019 tarih ve 30754 sayılı Resmî Gazete.
- Resmî Gazete. (2019). RG-21/05/2019- 30780) Atatürk Üniversitesi Yaz Okulu Yönetmeliği, 21 Mayıs 2019 tarih ve 30780 sayılı Resmî Gazete.
- Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M. & Zvacek, S. (2006). *Teaching and learning at a distance: Foundations of distance education*. (3rd ed). New Jersey: Prentice Hall.
- Topa Çiftçi, G. ve Görü Doğan, T. (2018). Açık ve uzaktan eğitim uygulamaları için ortam standartlarının belirlenmesi (editöre mektup). *AUAd*, 4(3), 12-15.
- UNESCO. (2002). *Open and distance learning, trends, policy and strategy considerations. Divisions of higher education*. Paris: UNESCO.
- Yamamoto, G. T. ve Can, E. (2013). *Türkiye’de E-öğrenme: Gelişmeler ve uygulamalar IV, Bölüm adı: (Türkiye’de uzaktan eğitim uygulamalarının analizi)*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları No:1969. (Editör: Yüzer, Volkan; Yamamoto, Gonca Telli; Demiray Uğur).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK. (2017). *Öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr/18> Şubat 2018 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2019). *Öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr> <https://istatistik.yok.gov.tr/08> Mayıs 2019 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2019). *2019 Yükseköğretim kontenjanlarına ilişkin açıklama*. https://www.yok.gov.tr/HaberBelgeleri/Haber/2019/58-2019-YKS-Kontenjanlari/2019_yks_kontenjanlarına_iliskin_aciklama.pdf, Web adresinden 18 Temmuz 2019 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2014). *2013-2014 Öğretim yılı öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr/18> Ocak 2018 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2015). *2014-2015 Öğretim yılı öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr/18> Ocak 2018 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2016). *2015-2016 Öğretim yılı öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr/18> Ocak 2018 tarihinde edinilmiştir.
- YÖK. (2017). *2016-2017 Öğretim yılı öğrenci sayıları*. <https://istatistik.yok.gov.tr/18> Ocak 2018 tarihinde edinilmiştir.

Yazar Hakkında

Doç.Dr.Ertuğ CAN, lisans öğrenimlerini Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü ve Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümünde tamamladı. Yüksek lisans ve Doktora öğrenimlerini ise Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı “Eğitim Yönetimi ve Denetimi” programında tamamladı. Lisans üstü tez çalışmalarını Açık ve Uzaktan Eğitim üzerine gerçekleştirmiştir. Çalışma alanları arasında, açık ve uzaktan eğitimde akreditasyon, açık ve uzaktan eğitimin sorunları, açıköğretimde ölçme ve değerlendirme, öğretmen yetiştirme, eğitim yönetimi, eğitim politikaları, eğitimde kalite gibi konular yer almaktadır. Millî Eğitim

Bakanlığı’nda 14 yıl öğretmenlik yapmış olup, 2013 yılından beri Kırklareli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak, Ana Bilim Dalı Başkanlığı ve Bölüm Başkanlığı görevlerini yürütmektedir.

Posta adresi: Kırklareli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Kayalı Kampüsü
KIRKLARELİ

Tel (İş): 0 288 246 17 34
Tel (Cep): 0 532 691 23 76
Eposta: ertugcan@gmail.com